

# De Heraut

VAN DE

## Gereformeerde Kerken in Nederland.

Het auteursrecht van den inhoud van dit blad wordt verzekerd overeenkomstig de wet van 28 Juni 1881 (Staatsblad N°. 124).

Dit blad wordt geregeld des Vrijdags aan de geabonneerden verzonden. Bijdragen van medewerkers, ingezonden stukken en alles wat verder den inhoud van dit blad betreft, te adresseren aan de REDACTIE. Abonnementen en Advertenties aan de ADMINISTRATIE van De Heraut, Amsterdam.

Zondag 10 Augustus 1890. N°. 659.

Abonnementen: 12 maanden 1.20, 6 maanden 0.70, 3 maanden 0.40. Afzonderlijke nummers 10 Cent. Abonnementen worden aangenomen door alle Boekhandelaars, Postdirecteuren enz. en aan het Bureau te Amsterdam. Advertentie: van 1 tot 6 regels 90 Cent; voor elk regel meer 15 Cent. Aanvragen en vermelding van liefdegaven en Verslagen van Vereenigingen 10 Cent per regel.

### „Opdat gij zijn moogt, waar ik ben.”

En zoo omgekeerd, dat gij niet alleen zult zijn, maar ook zult worden, zoo gij niet alleen zult worden, maar ook zult zijn. (Joh. 14:13)

Jezus is niet van deze aarde. In deze wereld was zijn thuis niet. En al heeft hij uit goddelijk mededoogen ons vleesch en bloed aangenomen; zich naar deze wereld laten uitzenden; en in deze wereld ons leven geleefd en onzen strijd gestreden; toch bleef hij op aarde een vreemdeling. Zijn Vaderhuis was en bleef daarboven. Het doel van Jezus' komst op aarde, was dan ook volstrekt niet, dat hij zich aan den hemel zou onttrekken, om zich allang zoo meer in ons aardse leven in te leven en in onzen levensomstandigheden te gaan. Veeler omgekeerd was en bleef het zijn eenig heilig bedoelen, ons uit de banden van dit aardse leven los te maken en zulk een aanknooppingspunt in den hemel daarboven te geven, dat ook ons thuis voortaan niet meer in deze wereld, maar in den hemel zou zijn.

Niet hij wordt aardsch, maar hij komt om ons hemelsch te maken. Hemelsch niet enkel in onze gerindheid, maar naar geheel ons wezen en onze bestemming. Hemelsch wil hij onze ziel maken, eens hemelsch ook ons lichaam. In dien hemel zal ons vaderland zijn, en in dien heerlijksten hemel al het ideaal van ons hart en het middenpunt van ons verlangen.

Ge maakt dus aanstonds van de ware lijn al, zoo ge de Vleeschwording van den Zoon Gods op zich zelve neemt, als lage daarin het einddoel van Gods wegen.

Neen, ook die Vleeschwording van den Zoon Gods, dat verschijnen van den Immanuel op aarde, is slechts een schakel in de keten, is slechts middel om een hooger doeleinde te bereiken.

Hij daalt neder en leeft in ons leven in, niet om in dit aardse leven zijn ruste te vinden, maar eeniglijk, om uit dit aardse leven en uit deze wereld, die in het boose ligt, zelf weer uit te gaan en met zich Gods uitverkoren op te trekken naar zijn zaligen hemel.

En toch is dat komen van Jezus tot deze aarde iets heel anders en iets veel meerders dan een vluchtige, voorbijgaande verschijning.

Verschenen was de Christus ook onder het Oud Verbond en Abraham had zeer verlangd zijnen dag te zien en had hem gezien.

Maar toen Immanuel aan Abraham verschenen was en die verschijning ten einde liep, bleef er niets achter. Achter bleef, ja, het woord der belofte, en de diepe indruk, en de heilige herinnering, maar zekelijk niets. Het bleef de heilige hoop daarboven, en de aarde diep hier beneden, en tusschen die beide de ondempbare kloof van een eeuwig onverzoonde schuld.

Maar zoo is het bij Jezus' Hemelvaart, na zijn Vleeschwording niet.

Wat nu voor de heilige apostelen en voor al Gods uitverkoren in zijn kerk aan alle einden der aarde achterblijft, is niet maar een indruk en een herinnering, maar een

verzoening, die is aangebracht, een band die tusschen ons menschelek geslacht en dien hemel gelegd is, een kracht in den hemel werkende, die ons van dag tot dag en van uur tot uur ten goede komt.

En juist dat is, wat ons, kinderen der menschen, van noodde is.

Want wel ligt in den hemel ons vaderland en daarboven onze bestemming, maar die bestemming kon nooit worden bereikt, zoo we, om in dat vaderland in te gaan, op moesten houden mensch te zijn.

En dat nu juist is het, wat de Christus door zijn Vleeschwording en Opstanding en Hemelvaart voor ons heeft te weeg gebracht.

Hij heeft ons menschelek leven aangenomen, dat menschelek leven heeft hij geheiligd en verheerlijkt, en dat geheiligde en verheerlijkte menschelek leven heeft hij in den hemel voor ons ingedragen.

Zoo is er dan nu in den hemel niet alleen een goddelijk leven, gelijk het Eenig en Drievienig Wezen dit in ongestoorde zelfgenoegzaamheid doorleeft; en zoo is er dan nu in den hemel niet enkel een leven van Gods engelen, gelijk dit de Cherubijnen en Serafijnen voor zijn Troon genieten; maar zoo is er dan nu in dien zelfden heerlijksten hemel ook een menschelek leven mogelijk geworden.

Er is thans in dien hemel, in dat Vaderhuis niet maar een woning voor het Goddelijk Wezen, en een woning voor zijn engelen. Neen er zijn in dat Vaderhuis vele woningen. Ook een woning voor het kind der menschen. Een menschelek woning, die niet vanzelf bereid was, maar die Christus na zijn Vleeschwording en door zijn Hemelvaart en Koninklijke heerschappij ons bereid heeft en nog bereidt.

En daarom is er naar dien hemel voor ons menschen maar één weg, en dien weg weet ge. Die weg is Jezus in eigen persoon.

Hij, in zijn eigen persoon, heeft het menschelek van ons aangenomen. Hij, in zijn eigen persoon, heeft dat menschelek door zijn Hemelvaart in den hemel ingedragen. Hij, in zijn eigen persoon, houdt dat menschelek in den hemel in stand. En niemand, die niet persoonlijk aan dien Heiland verbonden is, kan in dien hemel ingaan, om als mensch in dien heerlijksten hemel de goddelijke gelukzaligheid te genieten.

Vandaar Jezus' zeggen tot zijn jongeren: „Gij lieden gelooft in God, gelooft ook in mij”; want metterdaad, in God te gelooven brengt wel tot het inzicht, dat het op deze aarde niet goed, en dat het in den hemel alleen zalig is, maar zonder meer is er naar dien hemel voor u als mensch nog geen weg ontloten.

Dien weg ontsluit zich eerst in den Immanuel voor u. In hem, die als mensch u uit uw aardchen kring losmaakt, maar om u in den hemel een evenzeer waarachtig menschelek leven te vergewissen.

Maar dit moet dan ook het leven van Gods kinderen bepalen.

Voor hen is er tweërlei menschelek leven. Het éne gelijk de ongelukkige wereld het oplevert, met veel schoons, veel verleidelijks, veel leefs; maar al dat schoone, dat lieve, dat aantrekkelijke, vergiftigd in zijn geur en besmet door onheiligheden; en daarom krank en te niet gaande; straks een prooi van den dood.

Maar hier naast en hier tegenover staat

nu voor Gods kind een ander, een tweede menschelek leven, gelijk het bloeit in Immanuel, en van hem straalt op Gods uitverkoren op aarde. Een ander menschelek leven, duizendmaal schooner, onovertroffen in heerlijkheid, boeiend met onweerstaanbare aantrekkelijkheden, en dat wel soms omloersd wordt door veel lijden en veel bange verdrukking, maar heilig in zijn levenswortel, geen dood en geen ondergang kent.

Van dat leven, dat hooge, echte menschelek leven nu is het brandpunt en de fontein in den hemel, in Christus.

Daar schittert het.

Van daar stroomt het uit.

Daar trekt het heen.

En van dat leven zegt Immanuel: „Ik zal u tot mij nemen, opdat ook gij zijn moogt waar ik ben.”

Zoo is dan de trek naar hemelsche gelukzaligheid van het zielsverlangen naar Immanuel niet te scheiden.

Wie Hem niet vindt, vindt ook dat leven niet.

Voor wie Hem niet kent, bestaat het niet.

Maar dan ook, omgekeerd, wie Hem uit genade bezitten mag, diens is dat heerlijk menschelek leven, nu reeds in voorsmaak, en straks eeuwig in volmaakte glorie.

KUYPER.

### Officieele berichten uit de Ned. Geref. kerken.

De Ned. Geref. kerk van Delfshaven mocht Zondag 3 Aug. zich verblijden in de daden des Heeren, daar het Hem behaagde om hunnen beroepen herder en leeraar tot hen in te leiden.

Na des voormiddags doot Ds. H. H. Veder van Schiedam bevestigd te zijn met het Woord des Heeren Joh. 15 vs. 27a. „En gij zult ook getuigen” mocht Ds. Schaafsma zich des avonds aan ons verbinden met het Woord des Heeren Exodus 3; vs. 14c en 15. „Ik zal zijn heft mij tot ulieden gezonden, enz.” Heeren naam alleen zij de eere, voor zijne onuitsprekelijke genade ook aan deze kerk bewezen. Psalm 99.

Men wordt verzocht alle stukken voor deze kerk, voortaan te adresseren aan Ds. A. O. Schaafsma, Havenstraat te Delfshaven.

Namens den kerkeraad.

J. CAESAR, Scriba.

Agenda van de class. vergadering der classis Harderwijk die op Woensdag 13 Aug. des morgens ten 10 ure te Nunspeet in het kerkgebouw der Ned. Geref. gemeente te N. zal samenkomen:

1. Opening met gebed.
2. Onderzoek der geloofsbrieven en presentijst.
3. Benoeming van eenen praeses en scriba.
4. Lering der notulen.
5. Onderzoek naar den toestand der kerken volgens art. 41 door den praeses in te stellen.
6. Bepaling van tijd en plaats der volgende vergadering.

Verdere onderwerpen ter behandeling ingekomen.

Harderwijk:

7. Hoe denkt de classis over de hereniging met de Christ. Geref. in verband met het op de Synode daarvoor genomen besluit.
8. Welke roeping heeft de classis met betrekking tot de nog niet ontkomen kerken.
9. Toelating van broeders diakenen op de classieke vergadering met adviseerende stem.
10. Epte: Is het betamelijk dat hij het verlaten van de leeskert de onderling een zegen over de gemeente afsmeekt.

11. Voorthuizen: Bij ontstentenis van een herder en leeraar, welke is de beste wijze van huisbezoek met twee ouderlingen of een ouderling en een diaken.

12. Welke is de beste wijze om een herder en leeraar te beroepen, hoe heeft zich de gemeente met den kerkeraad voor te bereiden.

13. Ermelo: Dat zoo veel mogelijk de korte predikatie bedoeld in art. 41 op de classieke vergadering gehouden worden.

14. Doornspijk: Toelating van broeder van der Bijl als bedienaar des woords door de kerk te Doornspijk op grond van het besluit der laatste gehouden classis.

Namens den kerkeraad van Nunspeet.

S. E. BONESTROO, Scriba.

WAGENBORGEN. Met dankbaarheid aan den Heere, mag de noodlijdende kerk van Wagenborgen, wederom melding maken van de gaven die sinds April haar toevloeden:

Door den heer J. Holstein, van N. N. te Hartlingen f 1; van de kerk van Gendringen f 1.50; idem te Spijk (prov. Groningen) f 16; idem te Delft, door den heer D. v. Es. f 10; idem te Groningen f 28.28; idem te 's-Hage f 25; idem te Waarden, door den heer J. F. Brouwer f 9.96; van N. N. te Vlissingen f 2.50; van de kerk van Arnhem, ged. coll. f 27.40; van N. O., door Ds. van Son te Amsterdam f 5; van de kerk van Oostwold (Oldambt) f 28.78; van de kerken in Zeeland f 50; van den heer H. v. D. te Utrecht f 10; van den heer N. G. G. te idem f 10; van Meij. P. te idem f 5; den heer C. H. te Middelburg f 10; Meij. G. te Vlissingen f 1.25; van den heer N. N. te idem f 1; van den heer K. te idem f 1; gecoll. in de Chr. Geref. Gem. te Appingedam f 63.10; idem te Delfzijl f 61.70; idem te Bierenm. en Spijk f 47.25; idem te Stedum f 20.65 1/2; idem te Garrelswier f 29.30; idem te Bedum, Ten Post en Siddeburen f 73.38 1/2; van de kerk te Gaastmeer f 1.50; idem te Lollum f 7.50; idem te Zuidwilde (Gr.) f 20.73; idem te Maassluis f 10; idem te Amsterdam ged. coll. f 55; idem te Schoonewoud f 5.28 1/2; idem te Oosterend f 3; van de kerken te Surhuizen en Kollum gecoll. f 37.50; idem te Goenga en Sybranduskerk f 13 coll. f 5; van de kerk te St. Anna-Parochie ged. coll. f 5; idem te Wessing-Sauwert f 16; uit de gemeente zelf kwam tot heden toe bijeen eene som van f 364.

Broeders! de Heere heeft ons door deze blijken uwer liefde getroust en verkwikt. Hij heeft den nood onzer gemeente op uw hart gebonden. De Heere zegene u en uw gaven!

Daar ook de Chr. Geref. broeders uit de vermelde kerken ons steunden, is ons een oorzaak van blijdschap en dank!

We hebben behoefte aan een kerk en pastorie. Deze laatste is reeds aanbesteed, dewijl daaraan de behoefte voorreest het dringendst is. Maar ook een eigen kerkgebouw kan de gemeente niet ontberen. Er is dus nog veel noodig. Maar wij vertrouwen in den Heere, dat Hij nog velen harten zal neigen en bereidvaardig zal maken den nood zijner kerk alhier te helpen verlichten.

Uwe heilbiddende broeders,

W. K. P. GORRE, P. D. M.

J. J. BRONS, Admin. K. K.

Zending.

„In de eerstkomende tien jaar.”

De Presbyteriaanse predikant J. L. Stevens — zoover we weten een Nederlander van afkomst — werkzaam te Athene, een stad in Georgië (Vereenigde Staten) heeft onlangs tot het Presbyterium van genoemde stad een rede gehouden, om te betoogen, dat „minstens in de eerstkomende tien jaren het Evangelie kan en moet gepredikt worden aan heel de Heiden-sche, Joodsche en Mahomedaanse wereld.”

„Christus is het,” zeide hij.

„Maar geloof gij niet, dat ook de paus het hoofd is,” werd hem weer gevraagd.

„Neen,” antwoordde hij, „want anders moest de kerk twee hoofden hebben en zou een monster zijn. Christus is alleen het hoofd en al de anderen zijn zijne leden.”

„Dat zeggen al de ketteren,” hernamen de monniken, „maar is Petrus dan niet het hoofd der Apostelen geweest, waar hij zijn kerk op grondvest?”

De martelaar antwoordde: „De Apostelen zijn aan elkaar gelijk geweest, zij zijn allen tot herders der kudde gesteld.”

„Waarom geloof gij het Evangelie,” vroeg men hem.

„Omdat de kerk het heeft aangenomen,” zeide hij.

„Waarom geloof gij dan niet al wat de kerk gebiedt en leert,” vroeg men hem weer.

Zijn antwoord luidde: „Omdat zij houdt, gebiedt en leert, wat tegen het Evangelie strijdt.”

Over zijne ouders wilde hij niet oordeelen. Het oordeel daarover kwam den Heere toe. „God zal den tijd der onwetendheid aanripen en hun genadig zijn; maar het licht des Evangelies schijnt, dat geruimen tijd verborgen was, zie ieder voor zich toe, dat hij het waarneemt.”

Eindelijk het onvruchtbaar redetwisten moe, verlieten de monniken hem.

De raad van Antwerpen veroordeelde hem ter dood en den 16en Oct. 1551 werd hij verbrand.

DE GAAY FORTMAN.

### De martelaren.

XXI.

JACQUES LE FEVRE.

Onder de kerken der Nederlanden, waaruit in de 16e eeuw vele martelaren voortgekomen zijn, mag wel in de eerste plaats genoemd worden de kerk van Valenciennes. Reeds vroeg was daar het zuivere Evangelie des Heeren bekend geworden en velen hadden het aangenomen. Maar dat beviel den Papisten niet. Zij vervolgden de Christenen. Omstreeks het jaar 1550 is er zelfs een zeer groote vervolging in Waalsland en inzonderheid te Valenciennes geweest. De slachtoffers van deze vervolging waren eenvoudige menschen. Tot hen behoorde ook Jacques le Fevre en zijn gezin. De vader was reeds zestig jaren oud. Hij had een zoon van 19 jaren en een dochter, die gehuwd was met Gillot Vivier, evenals de anderen een handwerksman, namelijk een wolwever.

Op zekeren dag werden Jacques le Fevre, zijn zoon Michiel en zijn schoonzoon Vivier gegrepen en in de gevangenis geworpen. Anna le Fevre, de vrouw van Vivier, ontkwam nog eenigen tijd aan hare vervolgers; zij werd eerst later gevangengenomen. Van al deze belijders der waarheid wordt ons medegedeeld, dat zij door 's Heeren genade volhardden bij de goede belijdenis. Dit was vooral opmerkelijk van den ouden man, want hij was niet zoo diep ingeleid in de waarheid, dat hij zijne bestrijders altijd

kon antwoorden of voldoen. Desniettemin bleef hij steeds zeer standvastig in zijne belijdenis, ofschoon zijne vervolgers hem trachten te verstrikken. Allen werden in 1551 te Valenciennes om de waarheid verbrand, doch niet te gelijk. Anna Vivier, werd in de gevangenis opgesloten, totdat zij moeder was geworden. Daarna besteg ook zij de houtstijl.

Volgens sommigen werd tegelijkertijd verbrand eene Michaela de Caignonelle, weduwe van Jakob de Klerck; (anderen vermoeden, dat zij reeds in April 1549 aan den vuurdood is prijs gegeven). Aan deze vrouw kon niet verweten worden, dat zij de godsdienstoefeningen had bijgewoond. Zij voelde den drang des Heiligen Geestes niet, om zich te wagen aan de vervolging door het bezoeken van de bijeenkomsten der geloovigen, aldus verschoonde zij zich. Toch hoopte zij, zoo verklaarde zij aan den man, die haar ten huwelijk vroeg en dien zij afwees, in de ure der vervolging door de genade des Heeren te blijven staan bij de waarheid Gods, die zij in haar hart gevoelde en niet te vervallen tot de Roomsche afgoderij en gruwelen. Toen zij met de bovengenoemden ten vuurdood was veroordeeld, toonde zij, welke kracht de Heere dengenen geeft, die om zijns namens wil lijden. De anderen, die voor haar uitgingen, om den dood te ondergaan, vermaande en troostte zij. „Wij, die nu lijden moeten,” zeide zij, „zijn in onze harten gerust en verkrijgen de eeuwige zaligheid, maar de rechtvaardigen zullen, zoo zij niet bekeerd worden, de verdoemenis krijgen.” Toen hief zij Psalmen aan, al zingende besteg zij den brand stapel en stierf.

### JAN VAN OSTENDE (van den Oesteynde).

Bijgenaamd Tromken.

In het jaar 1551 was er een groote vervolging in Vlaanderen. Bij wagens vol werden de geloovigen gevangen binnen Gent gebracht, om hun straf te ontvangen, voor het lezen van Gods Woord en het gaan ter preke. Een dier geloovigen, Jan van Ostende, een tapijtwever, had langen tijd kunnen ontkomen aan de handen zijner vervolgers. Doch eindelijk werd hij te Antwerpen ontdoet en gevangengenomen. In de gevangenis schreef hij brieven aan de predikanten van de Hollandsche gemeente te Londen, vooral aan Martinus Micronius, waarin hij hen vermaande den vrede, dien de Heere aan zijne kerk in Engeland gaf niet te verzondigen, omdat dat de toorn des Heeren over hen zou ontbranden, wat werkelijk geschied is, toen Maria de bloedige den Engelschen troon beklimt en honderden belijders der waarheid ter slachtpank bracht.

In zijnen kerker kreeg hij vele bezoeken van menschen, die hem ondervraagden. In 7 jaren, zoo deelde hij dezen personen mee, had hij niet gebiecht „omdat de biecht niet uit God maar uit de menschen was.” Sinds twee jaren was hij niet aan het Avondmaal geweest, „omdat men het niet gebruikte naar de instelling van Christus.” Natuurlijk verwierp hij ook de leer der wezensverandering in het Heilig Avondmaal. Van de vastendagen der Roomsche kerk wilde hij evenmin weten. Ook over den kinderdoop, de rechtvaardiging door het geloof en andere dingen voerde hij gesprekken.

De laatste maal, dat hem de schout monniken had gezonden, om met hem te redetwisten, liep het gesprek over den paus.

„Geloof gij, dat de paus hoofd der kerk is,” vroeg men hem.

„Christus is het,” zeide hij.

„Maar geloof gij niet, dat ook de paus het hoofd is,” werd hem weer gevraagd.

„Neen,” antwoordde hij, „want anders moest de kerk twee hoofden hebben en zou een monster zijn. Christus is alleen het hoofd en al de anderen zijn zijne leden.”

„Dat zeggen al de ketteren,” hernamen de monniken, „maar is Petrus dan niet het hoofd der Apostelen geweest, waar hij zijn kerk op grondvest?”

De martelaar antwoordde: „De Apostelen zijn aan elkaar gelijk geweest, zij zijn allen tot herders der kudde gesteld.”

„Waarom geloof gij het Evangelie,” vroeg men hem.

„Omdat de kerk het heeft aangenomen,” zeide hij.

„Waarom geloof gij dan niet al wat de kerk gebiedt en leert,” vroeg men hem weer.

Zijn antwoord luidde: „Omdat zij houdt, gebiedt en leert, wat tegen het Evangelie strijdt.”

Over zijne ouders wilde hij niet oordeelen. Het oordeel daarover kwam den Heere toe. „God zal den tijd der onwetendheid aanripen en hun genadig zijn; maar het licht des Evangelies schijnt, dat geruimen tijd verborgen was, zie ieder voor zich toe, dat hij het waarneemt.”

Eindelijk het onvruchtbaar redetwisten moe, verlieten de monniken hem.

De raad van Antwerpen veroordeelde hem ter dood en den 16en Oct. 1551 werd hij verbrand.